

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Základní škola Sedmíkráska, o.p.s.
Bezručova 293, 756 61 Rožnov pod Radhoštěm

DĚDICTVÍ ANTIKY

Autor: Mgr. Jana Valchářová
Vytvořeno: leden 2013
Název: VY_32_INOVACE_DE_07 Starověk_20
6.-7. ročník

Projekt Sedmíkráska
CZ.1.07/1.4.00/21.3812

Vzdělávací oblast, tematický okruh, téma vzdělávacího materiálu:

Člověk a společnost, dějepis, dějiny starověku

Metodický list, anotace:

Pracovní list se zaměřuje na stále žijící odkaz antiky projevující se v různých oborech, zopakuje význam běžně užívaných slov vzešlých z latiny a řečtiny.

Z antického světa, tedy z civilizací starověkého Řecka a Říma, jsme převzali mnoho věcí i do dnešních dnů. Řecko a Řím se staly vzory nejen pro vzdělanost, ale i pro právo, kulturu či řízení státu. Mnoho slov používaných v těchto oborech přešlo i do našeho jazyka. Přiřaďte vhodná slova do jednotlivých oborů:

Biologie	republika	tragédie	právo veta	demokracie	advokát
geometrie	filozofie	kandidát	homo sapiens	komedie	senát
opozice	anatomie				

KULTURA

ŘÍZENÍ STÁTU

VĚDA

PRÁVO

Spojte slova pocházející z řečtiny a latiny s odpovídajícím vysvětlením v češtině:

• ANATOMIE	obhájce u soudu
• KANDIDÁT	stát, kde je hlava státu volena občany (věc veřejná)
• KOMEDIE	divadelní hra s veselým obsahem
• ADVOKÁT	uchazeč o funkci
• REPUBLIKA	věda zabývající se stavbou organismu

Latina, jazyk Římanů, se užívá v mnoha vědeckých oborech, i když je tzv. mrtvým jazykem a nikdo už jím běžně nemluví. Vy jste se s ní také již setkali. K latinskému termínu přiřaďte jeho českou obdobu a napište, v kterých oborech se latina ještě dnes často používá:

homo erectus _____ homo sapiens _____

Vědní obory:

Odpovězte na otázky:

Jaký je rozdíl mezi latinou a latinkou?

Jak se jmenuje řecké písmo a kde se s ním dodnes můžeme setkat?

Denně používáme písmo vzešlé z římské abecedy. Méně často používáme římské číslice.

Pokud se vám špatně pamatují, existuje na ně mnemotechnická pomůcka: *Ivan vedl Xénii lesem cestou do města*, kde první písmeno každého slova označuje římskou číslici.

Vypište římské číslice a připište k nim jejich hodnotu.

V jakých případech bychom měli psát číslice římsky?

Napište římskými číslicemi, kdy slavíme:

Štědrý den

Vznik Československého státu

Konec druhé světové války

Arabskými číslicemi přepište následující letopočty a určete, co se tehdy stalo:

XD př.n.l.

DCCLXXIV př.n.l.

DX př.n.l.

CCCVC n.l.

Zapište římskými číslicemi vlastní datum narození a datum narození jednoho z rodičů:

-
-